

ZASTĘPCA
GŁÓWNEGO INSPEKTORA SANITARNEGO

EP.NE.743.184.2020

Warszawa, dnia 09 listopada 2020

Pan Andrzej Kuczyński
Dyrektor Biura
Federacja Gospodarki Żywnościowej RP

fgzrp@fgzrp.pl

Szanowny Panie Dyrektorze,

w odpowiedzi na e- maila z dnia 15.10.2020 r. dotyczący rolników poddanych kwarantannie (oraz ich pracowników) i ich możliwości pracy w trakcie jej odbywania, proszę o przyjęcie poniższych informacji.

Rolnik, który jest objęty obowiązkową kwarantanną może prowadzić prace w obrębie gospodarstwa rolnego. Jednocześnie za gospodarstwo rolne, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego (Dz. U. 2019, poz. 1362), należy rozumieć gospodarstwo rolne w rozumieniu Kodeksu cywilnego, w którym powierzchnia nieruchomości rolnej, albo łączna powierzchnia nieruchomości rolnych jest nie mniejsza niż 1 ha. Kodeks cywilny natomiast uważa za gospodarstwo rolne grunty rolne wraz z gruntami leśnymi, budynkami lub ich częściami, urządzeniami i inwentarzem, jeżeli stanowią lub mogą stanowić zorganizowaną całość gospodarczą, oraz prawami związanymi z prowadzeniem gospodarstwa rolnego. Dla przyjęcia, że poszczególne grunty stanowią jedno gospodarstwo rolne nie ma decydującego znaczenia ich wzajemne położenie, a więc to czy tworzą one zwarty kompleks, czy też są rozproszone, lub czy znajdują się w granicach administracyjnych jednej, czy też kilku gmin. Bowiern istotne jest ich funkcjonalne powiązanie, które pozwala na stwierdzenie, że stanowią one zorganizowaną całość gospodarczą.

Uwzględniając powyższe możliwe jest prowadzenie prac przez rolnika na oddalonej działce nawet, jeśli musi on dojechać na to pole/fermę poruszając się po drogach wspólnych.

Kluczowe dla zachowania bezpieczeństwa epidemiologicznego jest jednak, aby przestrzegać reguł dystansu fizycznego od innych osób, a dojazd na miejsce wykonywania pracy możliwy jest tylko własnym środkiem transportu (nie można korzystać z transportu publicznego) samodzielnie lub w towarzystwie osób, które razem odbywają kwarantannę w jednym gospodarstwie domowym.

Rolnik również podczas prac wykonywanych na terenie pola / fermy nie może mieć kontaktu z innymi osobami (prócz tych, z którymi odbywa wspólnie kwarantannę i jednocześnie pozostaje się we wspólnym gospodarstwie domowym). Podczas prac należy zachować **wysoki poziom higieny** (mycie rąk, dezynfekcja rąk i powierzchni etc) . Podczas powadzenia na terenie gospodarstwa prac polowych i zajmowanie się **inwentarzem, zalecane jest stosowanie maseczki** (<https://www.gov.pl/web/gis/zagrozenie-covid-19--informacja-dla-rolnikow-plantatorow2>).

W kwestii świadczenia pracy przez pracowników przebywających na kwarantannie zatrudnionych u rolników/hodowców poniżej przekazuję informacje w sprawie.

Kwarantanna to odosobnienie osoby zdrowej, nie wykazującej objawów chorobowych, z powodu narażenia na styczność ze źródłem wirusa SARS-CoV-2. Miejsca odbywania kwarantanny nie można opuszczać (art. 34 ust.4 ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi).

Zgodnie z § 5 ust. 3 Ministra Zdrowia z dnia 8 października 2002 r. *w sprawie chorób zakaźnych powodujących powstanie obowiązku hospitalizacji, izolacji lub izolacji w warunkach domowych oraz obowiązku kwarantanny lub nadzoru epidemiologicznego wskazuje minimalne okresy trwania kwarantanny i izolacji* (Dz. U. z 2020 r. poz. 607, 1054, 1164, 1506, 1550, 1748 i 1942) okres obowiązkowej kwarantanny z powodu narażenia na zakażenie SARS-CoV-2 u osób, u których nie wystąpiły objawy choroby COVID-19, albo styczności ze źródłem zakażenia, ulega zakończeniu po 10 dniach licząc od dnia następującego po ostatnim dniu odpowiednio narażenia albo styczności.

Również zgodnie z § 2 ust 2 pkt 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 października 2020 r. *w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii* (Dz. U. z 2020 r. poz. 1758, 1797, 1829, 1871, 1917 i 1931) osoby, które przekraczają granicę RP stanowiącą zewnętrzną granicę UE podlegają

obowiązkowi kwarantanny trwającej 10 dni licząc od dnia następującego po przekroczeniu tej granicy.

W obu powyższych przypadkach państwowy powiatowy inspektor sanitarny, w uzasadnionych przypadkach, decyduje o skróceniu albo zwolnieniu z obowiązku odbycia obowiązkowej kwarantanny. Zwolnienie z kwarantanny, co do zasady nie wymaga wykonywania testu w kierunku SARS-COV-2.

Mając na uwadze powyższe, należy stwierdzić, że w zakresie osób obsługujących fermy drobiu, które podlegają kwarantannie, istnieje możliwość dopuszczenia do odbywania tej kwarantanny na takich samym zasadach, jakie wprowadzono *wytycznymi Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi dla producentów rolnych zatrudniających cudzoziemców przy pracach sezonowych* (<https://www.gov.pl/web/gis/wytyczne-mrirw-i-gis-dla-producentow-rolnych-zatrudniajacych-cudzoziemcow-przy-pracach-sezonowych-w-zwiazku-z-rozprzestrzenianiem-sie-wirusa-sars-cov-2-warszawa-08052020-r> tzn. podczas pobytu w gospodarstwie, podczas którego pracownik jest objęty obowiązkiem odbywania kwarantanny, ma możliwość świadczenia pracy z zastrzeżeniem, że obowiązuje go całkowity zakaz opuszczania gospodarstwa w okresie odbywania kwarantanny. Zgodnie z wytycznymi (m.in.):

1. państwowy powiatowy inspektor sanitarny musi posiadać informacje, że osoby zatrudnione w gospodarstwie przy obsłudze zwierząt odbywają kwarantannę w tym gospodarstwie (pracodawca zatrudniający zobowiązany byłby do współpracy w tym zakresie z właściwym PPIS ze względu na miejsce lokalizacji gospodarstwa), a pracownicy obsługujący inwentarz odbywają 10-dniową kwarantannę na terenie gospodarstwa (adres pobytu tych pracowników musi być wiadomy dla PPIS),

2. kontakty z osobami zamieszkującymi dane gospodarstwo powinny być ograniczone do niezbędnego minimum,

3. pracownikom obsługującym inwentarz w trakcie odbywania obowiązkowej kwarantanny w gospodarstwie należy zapewnić odpowiednie warunki zakwaterowania z pełnym węzłem sanitarnym i wydzielonymi pomieszczeniami do pobytu. W przypadku dużej liczby pracowników w gospodarstwie należy wydzielić oddzielne kwatery (oddzielne wejścia) dla niewielkich grup osób – do max 10 pracowników, i tak zorganizować ich pobyt, aby w okresie odbywania kwarantanny grupy nie stykały się ze sobą zarówno w pracy, jak i poza nią w pomieszczeniach socjalnych, podczas transportu do miejsca wykonywania pracy, na podwórku, itp. Takie postępowanie pozwoli, aby w przypadku wystąpienia zakażenia u

jednego z pracowników „wyeliminowane zostały” tylko osoby z danej grupy (10 pracowników), a nie wszyscy pracownicy będący w kwarantannie,

4. wszelkie objawy choroby zakaźnej powinny być powodem odsunięcia pracownika od wszelkich prac, a o wystąpieniu zachorowania należy powiadomić właściwego PPIS,

5. należy zapewnić systematyczne wietrzenie wszystkich pomieszczeń, w których przebywają ludzie, pracownicy, i wyłączyć z użytkowania pomieszczenia, w których mogą tworzyć się skupiska ludzi,

6. podczas pobytu pracownika kwarantannowanego w gospodarstwie należy zapewnić mu bieżący dostęp do wody, mydła, środków do dezynfekcji rąk, papieru higienicznego jednorazowego (chusteczki higieniczne, ręcznik papierowy), kosze na odpady wyłożone jednorazowymi workami itp. po to, aby zapewnić mu możliwość zachowania wymagań higienicznych (właściwa higiena rąk, stosowanie odpowiednich środków do dezynfekcji, higiena podczas kaszlu, kichania),

7. gospodarstwo powinno zapewniać również środki ochrony osobistej, w tym maseczki/osłonę ust, nosa w zależności od potrzeb i specyfiki pracy, rękawiczki ochronne, środki do dezynfekcji rąk oraz do mycia i dezynfekcji powierzchni,

8. pracownicy powinni zostać zapoznani z wytycznymi dotyczącymi postępowania podczas epidemii takimi jak:

- a) przed rozpoczęciem pracy, obowiązkowo należy umyć ręce wodą z mydłem
- b) zachować bezpieczną odległość na stanowisku pracy 1,5 m
- c) regularnie często i dokładnie myć ręce wodą z mydłem zgodnie z instrukcją znajdującą się przy umywalce i dezynfekować osuszone dłonie środkiem na bazie alkoholu (min. 60%)
- d) podczas kaszlu i kichania zakryć usta i nos zgiętym łokciem lub chusteczką - jak najszybciej wyrzucić chusteczkę do worka/kosza i umyć ręce
- e) starać się nie dotykać dłońmi okolic twarzy, zwłaszcza ust, nosa i oczu
- f) dołożyć wszelkich starań, aby stanowiska pracy były czyste i higieniczne, szczególnie po zakończonym dniu pracy
- g) należy dbać o higienę w miejscu zakwaterowania, w tym regularne czyszczenie powierzchni wspólnych, z którymi stykają się pracownicy, np. klamki drzwi wejściowych, poręcze, blaty, oparcia krzeseł
- j) należy unikać powitania poprzez podawanie ręki.

9. gospodarstwo może dysponować termometrem (optymalny bezdotykowy pomiar temp - w przypadku innego termometru - dezynfekcja obowiązuje po każdym jego użyciu). Jeśli gospodarz decyduje się na pomiar temperatury pracowników kwarantannowanych powinien uzyskać ich zgodę na pomiar temperatury. W zależności od metody pomiaru różne wartości temperatury ciała uznawane są za temperaturę prawidłową i podwyższoną. Za prawidłową temperaturę ciała uznaje się wartość 36,6-37,0°C. Temperatura ciała w granicach ok. 37,2-37,5°C stopni może mieć różne przyczyny, np. związane z problemami metabolicznymi, stresem, wysiłkiem fizycznym. Za stan podgorączkowy uznaje się temperaturę przekraczającą zwykłą temperaturę ciała, ale nie wyższą niż 38°C. Dokładność pomiaru przy użyciu termometru bezdotykowego jest mniejsza. Na odczyt mają wpływ warunki środowiskowe (temperatura otoczenia, wiatr, przeciąg), temperatura urządzenia, sposób przeprowadzenia pomiaru (miejsce, odległość), skóra badanego (powinna być sucha). Przepisy w sprawie ograniczeń podczas pandemii wskazują temperaturę 38,0°C jako kryterium niewpuszczenia pasażera na lotnisko/pokład samolotu.

10. organizacja pracy powinna być taka, aby odbywała się w niewielkich grupach (zalecane tak jak przy podziale na kwatery), z zachowaniem co najmniej 1,5 metrowej odległości między pracownikami lub praca w maseczkach, wprowadzenie różnych godzin przerw, zmniejszenie liczby pracowników korzystających ze wspólnych obszarów w danym czasie (np. przez rozłożenie przerw na posiłki).

W pozostałym zakresie nieopisanym (np. gastronomia) należałoby skorzystać z wytycznych o których była mowa powyżej <https://www.gov.pl/web/gis/wytyczne-mrirw-i-gis-dla-producentow-rolnych-zatrudniajacych-cudzoziemcow-przy-pracach-sezonowych-w-zwiazku-z-rozprzestrzenieniem-sie-wirusa-sars-cov-2-warszawa-08052020-r>

Z poważaniem

Izabela Kucharska

Zastępca Głównego Inspektora Sanitarnego

/dokument podpisany elektronicznie/